

МОВЛЕННЄВИЙ АКТ ЯК КОМПОНЕНТ ПРАГМАТИЧНОГО АСПЕКТУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ

С. В. Подолкова, канд. філол. наук

*Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007, Україна*

У статті розглядаються директивні комунікативні акти в якості компонента прагматичного аспекта текстів технічної реклами, що найбільш інтенсивно реалізують авторську інтенцію. Реалізуючи функцію впливу, директивна інформація сприяє ідентифікації наміру автора, орієнтованої на адресата ілокутивної сили комунікативного акта, декодуванню зміста висловлення. У статті аналізуються специфічні стилістичні риси науково-технічних текстів: об'єктивність, логічність, точність, узагальненість, які обумовлюють використання термінів, термінологічних словосполучень, пасивних конструкцій та безособовий характер викладення.

Ключові слова: науково-технічний текст, текст технічної реклами, директивний комунікативний акт, прагматична настанова, об'єктивність, логічність, точність, узагальненість.

Зростаюча роль техніки в сучасному суспільстві викликає інтерес до наукових і науково-технічних текстів, роблячи їх дослідження та вивчення *актуальним*. Сучасні англійські тексти з області хімічного машинобудування представлені широким розмаїттям жанрів. Щорічні звіти та виробничі програми, інформаційні бюлетені і профілі, науково-технічні тексти, що рекламують промислове обладнання, носять чітко виражений прагматичний характер.

Актуальність даної роботи не вичерпується потребами, пов'язаними з вирішенням технічних проблем в галузі хімічного машинобудування. Вона визначається необхідністю дослідження мови в дії, що передбачає аналіз мовних, комунікативних явищ, тобто «людського фактора» - прагматичного аспекту науково-технічного тексту.

Прагматичний аспект тексту - це мовні засоби, що реалізують прагматичні настанови наданого типу тексту, які спрямовані на виконання цим текстом запланованого адресатом впливу. Іntenціональною метою тексту є реалізація за допомогою прагматичної настанови поставленої авторами тексту певної екстралінгвістичної мети для забезпечення адекватного прагматичного ефекту. Прагматичний аспект науково-технічних текстів матеріалізується через такі компоненти як: мовленнєві акти, вплив вводних дієслів на сприйняття адресатом змісту тексту, пресуппозиція та імплікація. Метою авторів науково-технічних текстів є переконання адресата у правдивості та достовірності запропонованої інформації [1].

Новизна роботи полягає у дослідженні мовних засобів, спрямованих на реалізацію прагматичної настанови текстів технічної реклами (ТТР). Текст технічної реклами розглядається нами як цілісний мовленнєвий твір, що відноситься до наукової та/або технічної діяльності; містить технічну інформацію про винайдені або удосконалені технічні пристрої, конструкції, деталі та їх якісно-кількісні характеристики, з метою переконання адресата у перевагах описуваного об'єкта й спонукання його до відповідної невербальним дії [2, с. 33].

Комунікативною метою ТТР є інструктування адресата щодо способу невербальної поведінки у процесі науково-практичної діяльності. Прагматична настанова, під якою розуміють «матеріалізоване в тексті усвідомлений конкретний намір адресанта створити відповідний вплив на адресата» [3, с.8] текстів зазначеного жанру - переконання читача у перевагах рекламованого технічного пристрою, спонукання до його придбання і впровадження у виробництво. Прагматична настанова у текстах наданого жанру реалізується шляхом надання детальної

інформації технічного характеру. Адресат може самостійно порівняти рекламовані об'єкти різних фірм і зробити відповідні висновки. Отже, вплив на читача здійснюється, в першу чергу, шляхом звернення до його розуму, активізації його інтелектуальних здібностей і спеціальних фонових знань. Текст впливає на фонд знань адресата, систему його оцінок і думок, змушує його виконувати заплановану адресатом дію.

Тексти технічної реклами відносять до наукового стилю, технічного підстилю [2, с. 35]. На підставі критерію інтенції тексту (комунікативної функції), що являє собою «спрямованість на вирішення певної задачі мовного спілкування» [4, с. 269], тексти технічної реклами належать до агітуючих текстів, комунікативна настанова яких - спонування до дії.

Прагматична мета ТТР досягається використанням вербального та невербального компонентів, тобто за допомогою лінгвістичних і паралінгвістичних засобів. Отже, текстам наданого жанру притаманні основні ознаки наукового стилю, як то: об'єктивність, логічність, точність та узагальненість [5, 6, 7, 8, 9]. Логічність у науково-технічних текстах виступає засобом переконання адресата, тому що риторика є гілкою логіки та мистецтвом застосування «всіх доступних засобів переконання». Одним із засобів впливу на аудиторію є звернення до розуму адресата, яке не порушує логічних принципів [10, с.39]. Логічність висловлювання досягається послідовним розгортанням змісту тексту, введенням точних формулювань і визначень, використанням лінгвістично оформлених прийомів мислення.

Точність реалізується у текстах технічної реклами наданням технічних характеристик рекламованого об'єкта, які містяться у специфікаційних таблицях або надаються безпосередньо в тексті та вживанням великої кількості термінів. Наприклад: *PowerRac actuators are rated for 100 psi (1200 KPA) maximum operating pressure. Double acting actuators are sized for 60 and 80psi (413 and 551KPA) supply pressures* (17, p. 9).

Науково-технічні тексти відрізняються від текстів інших жанрів насиченістю термінами і термінологічними словосполученнями. Аналізуючи мову наукової літератури, «виділяють дві основні риси: наявність спеціальної термінології та шаблону у виборі мовних засобів» [11, с.18]. Терміни в науково-технічних текстах і, відповідно у текстах технічної реклами є не тільки їх характерною особливістю, але й засобом передавання інформації, спрямованої на реалізацію інтенції автора, бо призначення термінів - це «збагачення інформацією потенціалу читача» [12].

Об'єктивність текстів технічної реклами як ознака стилю обумовлена їх об'єктивно-документальним характером, тобто тексти цього жанру описують реальну дійсність, факти і відносини між ними, що існують незалежно від свідомості людини. Наслідком прагнення автора до максимально точного пояснення є безособовий об'єктивний характер викладення, який реалізується використанням пасивних конструкцій, термінів і термінологічних словосполучень. Наприклад: : *Casing wear rings, stuffing box bushes and center bearing bush are fitted as standard permitting easy replacement to maintain optimum efficiency* (18, p.3).

Standard pumps are bronze fitted and have hydraulically balanced impellers, stainless steel shafts, and corrosion resistant seals throughout (19, p.1).

The importance of low heat generation, multiport injection, seal flush, temperature margins and materials are considered in relation to single seals (19, p. 2).

Багато лінгвістів (М. С. Чаковська, Р. А. Будагова, О. А. Лаптева) вважають основними функціями мови функції повідомлення та впливу, складну єдність яких становить сутність комунікативної функції - функції спілкування. Функції повідомлення та впливу нероздільні. Інформація, що була отримана в ході науково-експериментального пізнання предметів та явищ дійсності, є основою для опису функціонування пристроїв, механізмів та деталей. Повідомлення інформації відіграє пріоритетну роль в описі технічних рішень, конструкцій і пристроїв, одночасно впливаючи на адресата і спонукаючи його до придбання описуваного об'єкта. Як

вважає Р. В. Колшанский, «передача повідомлення адресату (автореф) одночасно є впливом на нього, тобто мовленнєвий вплив виступає не компонентом мовленнєвої комунікації, а зливається з нею, і прагматичний аспект мови виявляється його комунікативною функцією» [13, с.149]. Отже, функції повідомлення (інформування) та впливу тісно пов'язані і виділення прагматичного аспекту певною мірою умовне. Наприклад: *The variable speed inverters from Control Techniques offer a much finer control of flow, which can be fully automated, with the added benefit of having no moving parts and, therefore low maintenance* (21, p.1).

Bearings in Motor Design: Eliminate costly maintenance of an extra set of bearings and permit operating temperatures of up to 650° F, the highest in the industry (21, p.1). У цих прикладах конкретна технічна інформація виконує дві функції - повідомлення і впливу. Повідомляються фактичні дані про особливості технічного пристрою (*offer much finer control, which can be fully automated; benefit of having no moving parts, and therefore low maintenance; eliminate costly maintenance; permit operating temperatures of up to 650 F, the highest in the industry*) *переконують читача в перевагах рекламованого об'єкта.*

В акті комунікації функцію впливу відносять до сфери прагматики тексту. Вплив регулюється мовленнєвою формою і фактами його змістовно-фактуальної інформації як подання адресанта. Прагматика визначає зміст тексту, тобто саме «прагматика об'єднує в одне ціле лінгвістичну форму і комунікативну функцію» [14]. Отже, прагматика тексту стає компонентом комунікації, при цьому остання займає домінуюче становище.

Мовний вплив у текстах зазначеного жанру реалізується через мову (в її письмовому вигляді), і прагматика розуміється як невід'ємна властивість одиниць комунікативного рівня, починаючи з висловлювання. Тобто різні вирази процесу взаємодії мовного знака розглядаються як здатність мовних засобів реалізувати потенціал впливу науково-технічного тексту. Відповідно до В. Л. Наєру, крім впливу самого змісту існує і вплив на адресата засобами мови, які вторинні і є результатом прагматичної настанови автора. [3]

Компоненти потенціалу впливу розглядають, враховуючи їх функцію у формуванні прагматичної настанови тексту, наприклад: викликати інтерес до тих чи інших технічних рішень або нововведень, переконати в достовірності /недостовірності інформації, стимулювати здійснення певної інтелектуальної або фізичної дії. Таким чином, прагматична настанова концентрує дію компонентів прагматики тексту.

Науково-технічні тексти, якими обмінюються люди в процесі комунікації як одиницями спілкування, виконують функцію інформування (ознайомлення адресата з певною інформацією) і одночасно регулюють поведінку комунікантів. Отримавши нову фактичну інформацію, адресат змінює своє ставлення до об'єкта і може почати діяти, ґрунтуючись на цьому відношенні. Збіг цілей автора й адресата визначає адекватність сприйняття тексту.

Змістом ТТР є нова науково-технічна інформація. Повідомляючи нову інформацію у сфері хімічного машинобудування, автор тексту завжди зацікавлений, щоб вона була зрозумілою і засвоєна адресантом, що і визначає організацію та подачу нового повідомлення. Тобто текст є інструментом впливу, який здійснюється через інформування (надання нових технологій, процесів, досягнення в хімічному машинобудуванні) і конкретною організацією мовних засобів. Під прагматичним аспектом тексту ми розуміємо текстуальні мовні засоби, що беруть участь у реалізації прагматики тексту і орієнтовані на виконання ним запланованого автором впливу. Науково-технічні тексти забезпечені комплексом спеціальних засобів реалізації прагматики. Вивчення прагматичного аспекту науково-технічного тексту спрямоване на виявлення його компонентів, їх основних впливаючих властивостей.

У наданій статті в якості компонента прагматичного аспекту тексту технічної реклами досліджуються директивні мовленнєві акти, які функціонують на

комунікативному рівні і орієнтовані на реалізацію прагматичної настанови. Мовленнєвий акт розглядається як комунікативний акт, оскільки адресат і адресант зв'язані тісним чином: інтенція / іллокуція автора спрямована до адресанта, та перлокутивне реагування останнього входить у задум адресата. З виділених Дж. Серлем типів мовленнєвих актів найчастіше в якості компонента прагматичного аспекту науково-технічного тексту використовуються директиви, які реалізують авторську інтенцію впливати на реципієнта. У загальному сенсі директивний мовленнєвий акт визначається як «вираження волевиявлення промовця, спрямоване на казуалізацію діяльності адресата» [15]. З точки зору іллокутивної мети «директиви являють собою спроби ... з боку промовця домогтися того, щоб слухаючий щось зробив [16, с.172].

Призначення директивного висловлювання полягає в тому, щоб спонукати адресата здійснити ті чи інші інтелектуальні або фізичні дії. Вплив шляхом використання директивних комунікативних актів планується автором навмисно з метою справити певний враження на адресата. У текстах досліджуваного жанру найбільш часто використовуються директиви з іллокутивною силою рекомендації, ради, пропозиції, а також репрезентативи (мовленнєві акти, в яких автор бере на себе відповідальність перед реципієнтом за правдивість повідомлення). Показниками директивності в ГТР виступають модальні дієслова *can, could, should, shall, may* та інші, які виражають модальні значення, що вказують на можливість, бажаність або перевагу вчинення тієї чи іншої дії.

Most pumps are made to a client's specific requirements for use in complex applications where the failure of the pump could be disastrous (22, p.1). Limits for both rolling and sleeve bearing pumps shall not exceed the velocity of 7.1mm/s; Vibration limits should be achieved by balance to grade G63 of ISO 1940-1 (23 p.6); Higher vibration values may occur outside the AOR. These values may be tolerated for short term operation, but for continuous operation, damage or premature wear could occur (23, p.9).

Модальні дієслова є засобами вираження думки автора, ради, рекомендацій. Будучи синтаксично самостійними одиницями, вони взаємодіють зі значенням основного дієслова, підказують адресату бажану для адресанта поведінку. Наприклад: *Users should consider if this is adding necessary adding costs to this pumps when other industries accept less stringent standards (23, p.13). Applying speed control can save energy, reduce equipment and maintenance costs, increase reliability and optimize pumping system performance by utilizing the most cost effective variable speed pump for a given application (23, p.1); The inclusion of a plastic pump head means that the pump can be used for less demanding duties (24, p.8)*

Показниками директивності у науково-технічних текстах можуть виступати різні мотивування. Зміст мотиву у висловлюванні визначається значенням лексичної одиниці. Наприклад, такими мотивами є установка на важливість, значущість, корисність виконання дії: *They (four mixed flow vertical pumps) are crucial to the operation of the flood scene... (25, p. 4); This is an important consideration when handling an abrasive liquid as it can wear out a support wearing (25, p. 3).*

Бажаність/ небажаність виконання дії: *It is imperative that pump is not run dry or have discharge closed for more than a few moments (25, p. 3); When pumping or injecting low viscosity liquids, the flow rate of pumps ... can fall off as the discharge pressure rises. This does not happen with the Hydra-Cell design, which enables the high pressure injection pump to handle liquids of any viscosity from 0.1 cps to 10,000 cps - with constant flow rate against varying discharge pressures, low or high (26).*

В текстах зазначеного жанру використовуються структури, що можуть позначати кращий спосіб подолання певних труднощів. Наприклад: *In transfer applications such as emptying totes and drums, there is always a presumed risk that the vessel could run dry. This is not a problem for a Hydra-Cell, which can run dry indefinitely without damage (26).*

Компоненти із значенням бажаності, корисності, важливості, необхідності також містяться в рекомендаціях та порадах. Наприклад: *Hydra-Cell high pressure pumps are ideal for systems in which liquids must be injected at pressure - for example, metering or dosing into a process line, a vessel under test, a membrane filtration system or into the ground* (26); *High pressure discharge is the obvious requirement for these pressure injection applications. Hydra-Cell pumps can operate continuously at pressures from very low up to 70 bar or higher – some models up to 210 bar* (26). *Non-metallic gear pump ideal fit for medium and highly corrosive liquids in chemical and water treatment industries* (25); *PDS inline pulsation dampeners from Jesco Dosiertechnik are a simple and effective way to reduce pressure fluctuations to a harmless level* (24, p. 12).

У ТТР індикатори значущості не несуть позитивну або негативну оцінку, вони вказують на значимість розглянутого об'єкта або процесу. За ними зазвичай йдуть повідомлення, що розкривають позитивний або негативний зміст інформації з точки зору автора. ТТР характерні стримані індикатори значущості. Наприклад: *The Hydra-Cell is a true positive-displacement pump. Flow rate is directly related to pump speed, and the chosen rate holds constant, independent of a low or high discharge pressure, making it very suited for pressure injection of liquid;* *Hydra-Cell multi-diaphragm pumps can reliably transfer any liquid, hot or cold, thick or thin, at low or high pressure, at flow rates up to 10m/hr;* *In transferring corrosive, abrasive or non-lubricating liquids even at low pressure, the Hydra-Cell transfer pump can give significant maintenance and service cost savings compared with alternative pumps;* *The Hydra-Cell is an energy-efficient pump and power savings can be considerable even in low pressure systems when replacing less efficient types for liquid transfer such as AOD pumps* (26).

Стиль науково-технічних текстів не виключає повністю творчу індивідуальність автора, яка проявляється в особистому, оцінюючому відношенні, реалізація якого робить можливим використання суб'єктивних та індивідуальних елементів на тлі логічно побудованої мови з великою кількістю термінів. Згадка про нові досягнення, результати або винаходи, захоплення цими нововведеннями призводять до використання оцінюючої лексики та елементів емоційного синтаксису. Індивідуальна настанова адресанта пояснює виникнення емоційної оцінки у науковій літературі. Це можна простежити на таких прикладах: *KGO Group Ltd.incorporates a “proven quality process system” that yields exceptional results, ensuring our clients that each system performs as required, is delivered on time and on budget;* *A comprehensive and detailed, inspection and testing procedure provides peace of mind assurance that all KGO systems require minimal start up assistance and support* (27).

Емотивні лексичні одиниці у науково-технічних текстах виконують не функцію вираження емоцій, а вживаються для переконання читача у справедливості авторської оцінки, тобто реалізують прагматичну функцію. Наприклад: *Our equipment is ideal for bright drawn steel;* *The Boxer has been designed specifically for biologically de-nitrification as this requirement has become increasingly important in many regions;* *The perfect solution to plugged pumps and block lines and fittings in the waste water is...*(25, p.2).

Переважання пасивних конструкцій у науково-технічних текстах допомагає акцентувати увагу читача на самій конструкції пристроїв та деталей. Однак, було б невірно стверджувати, що тексти технічної реклами абсолютно позбавлені суб'єктивності. Суб'єктивність у текстах цього жанру виражається у ставленні автора до предмета повідомлення. Щоб переконати адресата в перевагах рекламованого об'єкта або технології, автор висловлює особисту суб'єктивну точку зору на предмет повідомлення, використовуючи емоційно-експресивно-оціночні засоби. Наприклад: *The US pump industry is considered mature and the bulk of growth is expected to be tied to replacement purchases* (25, p. 2); *Today the pump devision is experiencing an extraordinary spurt of growth* (28); *Included in ABS'range is a 650 kw submersible, the largest of its kind in the world* (25, p. 3).

Прагматика науково-технічного тексту полягає в інтенції автора проінформувати читача про найкращі й найновіші результати досліджень та переконати його в об'єктивності своєї позиції. Науково-технічні тексти формуються під впливом екстралінгвістичних чинників. Але суттєву роль у реалізації прагматичної мети тексту відіграють стилістичні фактори, притаманні текстам наданого жанру, як то: об'єктивність, логічність, точність та узагальненість, які обумовлюють використання певних лінгвістичних засобів. Директивні мовленнєві акти є компонентом прагматичного аспекту, які спрямовані на реалізацію прагматичної настанови – примусити адресата виконати ті чи інші дії, необхідність яких витікає з того, що міститься у асертивній частині тексту, метою якої є інформування. Директивна інформація виконує функцію впливу. Як наслідок сприймання інформації адресат не тільки ідентифікує намір автора, орієнтованої на нього іллокутивної сили комунікативного акту, але й спираючись на свою компетентність, здатний декодувати зміст висловлення. Беручи до уваги мету адресатів, автор може реалізувати різноманітні прагматичні настанови. Показниками директивності у науково-технічних текстах виступають модальні дієслова, вказуючі на можливість, бажаність/небажаність тієї чи іншої дії; різноманітні мотивування та показники значущості повідомлень, які передаються прикметниками, та емотивними лексичними одиницями, спрямованими на переконання читача у достовірності та справедливості авторської оцінки.

COMMUNICATIVE ACT AS THE COMPONENT OF SCIENTIFIC-TECHNICAL TEXTS PRAGMATIC ASPECT

S. V. Podolkova, PhD

Sumy State University,

2, Rymyskogo-Korsakova St., 40007, Sumy, Ukraine

The paper deals with directive communicative acts as the component of pragmatic aspect of technical advertisements, which realize the author's intention most effectively. Realizing function of influence, directive information makes possible to identify the addressant's intention, illocutive force of communicative act aimed to the reader, decoding of statement content. The article considers specific stylistic features of scientific-technical texts, such as objectiveness, logicity, fidelity, generalization, which determine the use of terms, terminological word combinations, passive constructions, impersonal character of presentation.

Key words: *scientific-technical text, technical advertisement, directive communicative act, pragmatic purport, objectiveness, logicity, generalization, fidelity.*

КОММУНИКАТИВНЫЙ АКТ КАК КОМПОНЕНТ ПРАГМАТИЧЕСКОГО АСПЕКТА НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ ТЕКСТОВ

С. В. Подолкова, канд. филол. наук

Сумский государственный университет,

ул. Римского-Корсакова, 2, г. Сумы, 40007, Украина

В статье рассматриваются директивные коммуникативные акты в качестве компонента прагматического аспекта текстов технической рекламы, наиболее интенсивно выражающие авторскую интенцию. Реализуя функцию воздействия, директивная информация позволяет идентифицировать намерение автора, ориентированную на адресата иллокутивную силу речевого акта, декодировать содержание высказывания. В статье анализируются характерные стилистические особенности научно-технических текстов, такие как: объективность, логичность, точность и обобщенность, которые обуславливают использование терминов, терминологических сочетаний, пассивных конструкций, внеличностный характер изложения.

Ключевые слова: *научно-технический текст, текст технической рекламы, директивный коммуникативный акт, прагматическая установка, объективность, логичность, обобщенность, точность.*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Теркулова Д. Р. Лингвостилистические и коммуникативно-прагматические особенности английского рекламного текста (на материале текстов рекламы деловых услуг) : дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / Д. Р. Теркулова. – Москва, 2004. – 194 с.

2. Подолкова С. В. Средства реализации коммуникативности в научно-технических текстах (на материале текстов технической рекламы и аннотаций научно-экспериментальных статей): дис... канд. филол. наук: 10.02.04 / С. В. Подолкова; Сумский государственный университет. – Сумы, 2001. – 200 с.
3. Наер В. Л. Прагматика текста и ее составляющие / В. Л. Наер // Прагматика и стилистика. – 1985. – Вып. 245. – С. 4-13.
4. Теоретическая грамматика современного английского языка / И. П. Иванова, В. В. Бурлакова, Г. Г. Почепцов. – М.: Высшая школа, 1981. – 285 с.
5. Кауфман С. И. Некоторые особенности стиля американской технической литературы: дис... канд. филол. наук: 10.02.04 / С. И. Кауфман. – М., 1959. – 24 с.
6. Кожина М. Н. Стилистика русского языка / М. Н. Кожина. – М.: Просвещение, 1983. – 223 с.
7. Кузнецов В. Г. Функциональные стили современного английского языка / В. Г. Кузнецов. – М.: Высшая школа, 1991. – 160 с.
8. Кульгав М. П. Основные стилевые черты и синтаксические средства их реализации в современной немецкой научно-технической речи: дис... канд. филол. наук: 10.02.04 / М. П. Кульгав. – М., 1964. – 32 с.
9. Разинкина Н. М. Стилистика английской научной речи / Н. М. Разинкина. – М.: Наука, 1972. – 166 с.
10. Corbett P. J. E. *Classical Rhetoric for the Modern Students* / P. J. E. Corbett. – N.Y.: Oxford University Press, 1998. – 584 p.
11. Разинкина Н. М. Развитие языка английской научной литературы / Н. М. Разинкина. – М.: Наука, 1978. – 210 с.
12. Скороходько Е. Ф. Терміни, що виражають нові знання у структурі англomовних наукових текстів / Е. Ф. Скороходько // Вісник Харків. нац ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2000. – № 471. – С. 235-240.
13. Колшанский Г. В. Коммуникативная функция и структура языка / Г. В. Колшанский. – М.: Наука, 1984. – 175 с.
14. Fillmore C. J. An alternative to checklist theories of meaning / C. J. Fillmore // BLS. – 1975. – V. 1. – P. 123-131.
15. Skinner B. J. Verbal behavior / B. J. Skinner. – N.Y., 1957. – 480 p.
16. Серль Дж. Классификация иллокутивных актов / Дж. Серль // Новое в зарубежной лингвистике. – М.: Прогресс, 1986. – Вып. 17.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

17. De Zurik. Industrial RS Battery Valves. – USA, 1995. – 12 p.
18. Duoglide. – UK, 1995. – 8 p.
19. Regenerative Turbine. Frame-mounted Pump. – USA, 1988. – 6 p.
20. First. – UK, 1998. – Vol. 12, № 2. – 186 p.
21. Commander CDV. – USA, 1994. – № 2. – 22 p.
22. Pump and Pump Equipment Manufacturing. [Electronic Resource] – Режим доступу: <http://valuationresources.com/Reports/SIC3561PumpEquipmentManufacturers.htm>
23. Pump Vibration Standards Guidelines. – 2013. – 17 p.
24. World Pumps. – UK, 1999. – № 398. – 56 p.
25. Pump Action. Keliar Pump. – Australia, 1994. – Vol.1.
26. Hydra-Cell Dosing Pumps. [Electronic Resource] – Режим доступу: <http://www.hydracell.eu/Applications/Metering-and-Dosing-Pumps/Dosing-Pumps>
27. KGO Group Ltd. [Electronic Resource] – Режим доступу: <http://www.kgogroup.com/systems/systems.html>
28. Sulzer Pumps. [Electronic Resource] - <http://www.sulzer.com/en/About-us/History?type=blank>

LIST OF REFERENCES

1. Terkulova, D. R., 2004, *Linguistic, stylistic and communicative-pragmatic features of English advertisement texts (on the material of business service advertisement text)*: Dissertation... of the candidate of philological sciences: 10.02.04, Moscow, 194 p.
2. Podolkova, S. V., 2001, *Realization of means of communicativity in scientific-technical texts (on the material of technical advertisements and abstracts of scientific-experimental articles)*, Dissertation of the candidate of philological sciences: 10.02.04, Kharkiv, 200 p.
3. Naer, V. L., 1985, Pragmatics of text and its components, *Pragmatics and Stylistics*, Nayka, Moscow, no. 245, p. 4-13.
4. Ivanova, I. P., Burlakova, V. V. and Pocheptsov, G. G., 1981, *Theoretical grammar of modern English language*, Vusshaya shkola, Moscow, 285 p.
5. Kaufman, S. I., 1959, *Some characteristic features of American technical literature style: Dissertation of Candidate of Philological Sciences: 10.02.04*, Moscow, 24 p.
6. Kozhina, M. N., 1983, *Stylistics of Russian language*, Prosveshchenie, Moscow, 223 p.
7. Kuznetsov, V. G., 1991, *Function styles of modern English language*, Vusshaya shkola, Moscow, 160 p.
8. Kulgav, M. P., 1964, *Main stylistic features and syntactic means of their realization in modern German scientific-technical language: Dissertation of the candidate of philological sciences: 10.02.04*, Moscow, 32 p.
9. Razinkina, N. M., 1972, *Stylistics of English scientific language*, Nauka, Moscow, 166 p.
10. Corbett, P. J. E., 1998, *Classical Rhetoric for the Modern Students*, Oxford University Press, N.Y., 584 p.
11. Razinkina, N. M., 1978, *Development of English scientific literature language*, Nayka, Moscow, 210 p.

12. Skorokhodko, E. F., 2000, Terms, expressing new knowledge in structure of English scientific texts, *Visnik of Kharkiv V. N. Karazin National University*, no 471, p. 235-240.
13. Kolshanskyi, G. V., 1984, *Communicative function and language structure*, Nayka, Moscow, 175 p.
14. Fillmore C.J. An alternative to checklist theories of meaning, *BLS*, 1975, v. 1, p. 123-131.
15. Skinner, B. J., 1957, *Verbal behavior*, N.Y., 480 p.
16. Searle, G., 1986, Classification of illocutive acts , *New in foreign linguistics*, no. 17, Progress, Moscow.

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

17. De Zurik, 1995, *Industrial RS Battery Valves*. USA, 12 p.
18. *Duoglide*, UK, 1995, 8 p.
19. *Regenerative Turbine. Frame-mounted Pump*, 1988, USA, 6 p.
20. *First*, UK, 1998, v. 12, no. 2, 186 p.
21. *Commander CDV*, USA, 1994, № 2, 22 p.
22. *Pump and Pump Equipment Manufacturing*, <http://valuationresources.com/Reports/SIC3561PumpEquipmentManufacturers.htm>.
23. *Pump Vibration Standards Guidelines*, 2013, 17 p.
24. *World Pumps*, UK, 1999, № 398, 56 p.
25. *Pump Action. Keliar Pump*, 1994, Australia, v. 1.
26. *Hydra-Cell Dosing Pumps*, <http://www.hydra-cell.eu/Applications/Metering-and-Dosing-Pumps/Dosing-Pumps>.
27. *KGO Group Ltd*, <http://www.kgogroup.com/systems/systems.html>.
28. *Sulzer Pumps*, <http://www.sulzer.com/en/About-us/History?type=blank>.

Надійшла до редакції 9 квітня 2015 р.